

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 431

Tampereen strategian Tekemisen kaupunki hyväksyminen

TRE:343/00.01.02/2025

Valmistelija / lisätiedot:

Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Strategiapäällikkö Nina Mustikkamäki, puh. 040 138 9234, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnan johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Ilmari, Pormestari

Päätösehdotus

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen strategian 2035 Tekemisen kaupunki päivitys hyväksytään ja se korvaa aiemmin voimassa olleen vuoteen 2030 ulottuvan Tekemisen kaupunki -strategian.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Reija Linnamaalle ja strategiapäällikkö Nina Mustikkamäelle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Asian esittelijä pormestari Ilmari Nurminen muutti esityslistalla ollutta liitettä (strategiaa) seuraavasti:

Sivulle 7 tavoitteen 7 mittareissa muutetaan sana

"maahanmuuttajataustaisten" muotoon "vieraskielisten".

Sivulle 11 tavoitteen 19 mittareihin kirjataan täsmennys: "Työllisyysasteen muutos verrattuna kuutoskaupunkien keskiarvoon".

Sivulle 11 lisätään uusi tavoite 25: "Edistämme yritysten syntyä, yrittäjyyttä ja yritysten kasvua." Kyseisen tavoitteen mittareiksi lisätään: "Uusien yritysten ja niiden luomien työpaikkojen määrä." Lisätyn tavoitteen vuoksi sivun 13 tavoitteiden numerointi muuttuu siten, että sivun 13 tavoitteet ovat 26.–29.

Puheenjohtaja totesi näin päivitetyn liitteen (strategian) olevan päätöksenteon pohjana. Päivitetty strategia liitetään pöytäkirjalle ja esitetään valtuuston hyväksyttäväksi.

Anne-Mari Jussila poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Perustelut

Tampereen Tekemisen kaupunki -strategian päivitystä on valmisteltu kaupunginhallituksen 3.2.2025 § 46 hyväksymän valmisteluprosessin mukaisesti. Valmistelutyö on pohjannut Ilmari Nurmisen pormestariohjelmaan 2025–2029. Tampereen strategia ulottuu vuoteen 2035 ja se perustuu tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin.

Strategiatyö käynnistyi syksyllä 2024 tulevaisuustyöskentelyllä, joka tähtäsi Tampereen ja Pirkanmaan tulevaisuuden toimintaympäristön ennakkointiin sekä keskeisten muutostekijöiden tunnistamiseen. Tulevaisuustyöskentely toteutettiin yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen, Pirkanmaan liiton ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän kanssa.

Strategiavalmistelun syötteiden kerääminen käynnistettiin konserniyhtiöiden tilaisuudessa 30.10.2024. Kaupunginvaltuuston ja ylimmän johdon valtuustoseminaarissa 19.2.2025 arvioitiin nykyisen, vuoteen 2030 ulottuvan strategian toteutumista. Kevään kuntavaalien jälkeen, 9.5.2025 järjestettiin vanhalle ja uudelle kaupunginvaltuustolle, ylimmälle johdolle ja keskeisille konserniyhtiöille tietopohjaseminaari, jossa esiteltiin kevään strategiavalmistelusta koostettua ja kiteytettyä aineistoa Tampereen keskeisiin muutosteemoihin ja osallistumisen aineistoihin liittyen.

Ilmari Nurmisen pormestariohjelman julkistuksen jälkeen käynnistyi strategialuonnosten valmistelu, luonnosten kommentointi sekä luonnosten jatkojalostaminen saatujen kommenttien pohjalta. Uusi valtuusto kommentoi ensimmäistä strategialuonnosta 12.6.2025 osana perehdyttämiskoulutustaan. Kaupunginvaltuuston, ylimmän johdon, konserniyhtiöiden sekä kaupungin keskeisten sidosryhmien yhteinen seminaari järjestettiin 11.9.2025, missä esiteltiin Tekemisen kaupunki -strategialuonnosta ja käytiin keskustelua Tampereen tulevaisuudesta.

Kaupunginhallituksen kehittämiskokous on ohjannut strategiaprosessin ja strategialuonnosten valmistelua kokouksissaan 3.2.2025, 24.3.2025, 16.6.2025 ja 1.9.2025.

Kaupunginvaltuusto kommentoi strategialuonnosta iltakoulussa 22.9.2025. Valtuustoryhmille tarjottiin strategialuonnoksen kommentointimahdollisuus 13.–20.8.2025 sekä 24.9.–1.10.2025.

Tampereen uutta strategiaa on valmisteltu laajassa, avoimessa ja osallistavassa prosessissa. Kevään 2025 aikana toteutettiin kuntalaisille suunnattu kysely, jolla kerättiin syötteitä uuden strategian valmisteluun. Kyselyssä huomioitiin erikseen kansainväliset tamperelaiset. Kyselyyn vastaamista tuettiin muun muassa ikäihmisten osalta. Myös Tamperelaisten illoissa eri puolilla kaupunkia mahdollistettiin kyselyyn vastaaminen. Kevään osallistumisessa haluttiin erityisesti varmistaa niin sanottujen hiljaisten ryhmien osallistuminen, joka toteutettiin yhteistyössä 12 järjestön kanssa. Näin tavoitettiin kehitysvammaiset, mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, työelämän ulkopuolella olevat sekä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

maahanmuuttajat. Vaikuttamistoimielimet tuottivat aineistoa strategiatyöhön kevään kokouksissaan. Lisäksi toimielimet kävivät yhteisen keskustelun Tampereen tulevaisuudesta 29.4.2025. Tamperelaiset lapset ja nuoret kertoivat ajatuksiaan kaupungin tulevaisuudesta 4.- ja 9.-luokkalaisten Vaikuta! -päivillä sekä nuorisopalvelujen eri toimintojen kautta. Kaikkiaan noin 7 000 tamperelaista antoi kevään aikana näkemyksensä kaupungin tulevaisuuteen. Strategiavalmistelussa hyödynnettiin laajasti myös aiemmin toteutettuja kuntalaiskyselyjä, joiden tuloksia analysoitiin tekoälyä hyödyntäen.

Kaupungin henkilöstö on osallistunut strategian laadintaan laajasti. Kevään aikana noin 80 palvelualueiden ja konsernihallinnon asiantuntijaa osallistui kattavien, strategian pohjana käytettyjen muutosalueiden laadintaan. Kaupungin koko henkilöstölle toteutettiin kevään aikana strategiavalmistelua tukeva kysely, jolla haettiin syötteitä myös talouden tasapaino-ohjelmaan. Lisäksi palvelualueet ja konsernihallinto valmistelivat omat syötteensä strategian valmisteluun. Kaupungin ylin johto loi näkemystä kaupungin tulevaisuudesta ja käsitteli keväällä kerättyjä aineistoja seminaareissaan 11.4.2025 ja 20.8.2025. Johtoryhmät ovat käsitelleet strategiaa useita kertoja kokouksissaan. Henkilöstölle on viestitty säännöllisesti strategiatyön etenemisestä kaupungin intranetissä.

Päivitetyn strategian visiona jatkaa Tekemisen kaupunki. Visio lähtee Tampereen historiasta ja kaupungin ominaispiirteestä eli rohkeasta asioiden aikaansaamisesta. Lisäksi visio sisältää kuvauksen vuoteen 2035 ulottuvasta kaupungin tahtotilasta. Tulevaisuuden Tampere tehdään yhdessä ja yhdenvertaisuus ja osaaminen ovat vahvuuksia, joihin nojaamme. Kaupunki tavoittelee kestävästä kasvusta ja kansainvälistä pito- ja vetovoimaa. Visiota täydentävät neljä painopistettä, joiden kautta strategian keskeiset sisällöt on esitetty. Painopisteet ovat Elämäniloa, Kestävyyttä ja Edelläkävijyyttä. Neljäs painopiste Yhdessä kokoaa organisaation toimintaan kohdistuvat poikkileikkaavat teemat. Painopisteet sisältävät valtuustokaudelle kohdistuvat linjaukset, tavoitteet ja niiden mittarit.

Strategiaa toteutetaan strategisen johtamisjärjestelmän avulla. Johtamisjärjestelmä sisältää asiakirjoja, toimintatapoja ja kehittämisen välineitä strategisten muutosten toteuttamiseen. Kaupunginhallituksen ohjauksessa toteutetaan kehitysohjelmia, jotka ovat keskeisiä välineitä merkittävien strategisten muutosten toteuttamiseen. Kehitysohjelmat ovat laajoja ja useita toimijoita yhdistäviä kehittämiskokonaisuuksia, joita johdetaan projektihallinnan ja muutosjohtamisen menetelmin. Niiden toteuttaminen edellyttää kaupungilta myös merkittäviä taloudellisia panostuksia. Strategian toteutuksen tueksi ja kaupungin perustoiminnan suuntaamiseksi strategian sisältöjä tarkennetaan erillisohjelmissa. Erillisohjelmat jakautuvat strategisiin erillisohjelmiin ja muihin suunnitelmiin. Valtuustokaudelle 2025–2029 strategisiksi erillisohjelmiksi on tunnistettu hyvinvointisuunnitelma, Tampereen kasvatuksen,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

opetuksen ja koulutuksen polku 2025–2035, ympäristöpolitiikan linjaukset, maankäyttöpoliittiset linjaukset, asunto- ja maapolitiikan linjaukset, kaupunginosakehittämisen ohjelma, työllisyysstrategia, kansainvälisen työvoiman saatavuuden ja pitovoiman tiekartta 2035, digivisio 2035, talouden tasapaino-ohjelma, henkilöstöpoliittiset periaatteet sekä omistajaohjauksen periaatteet. Maankäytön suunnittelun osalta strategiaa konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa.

Strategian ja strategisten erillisohjelmien sisältöjä tarkennetaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle laadittavissa kaupunkistrategian toteutussuunnitelmissa (entiset lautakuntien ja konsernihallinnon palvelusuunnitelmat). Toteutussuunnitelmat laaditaan vuosille 2026–2029 ja niiden sisällöt tarkentuvat toiminnan osalta talousarviossa ja vuosisuunnitelmissa. Talousarvion toiminnan tavoitteet johdetaan vuosittain strategian valtuustokauden tavoitteista. Toiminnan tavoitteiden toteutumista seurataan toiminnan ja talouden katsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Strategian toteutumisessa korostuu laaja yhteistyö sidosryhmien ja asukkaiden kanssa sekä kaupunkikonsernin sisällä tavoitteiden asettaminen, vastuuttaminen ja seuraaminen. Myös johtoryhmätyöskentely, tulokortit, tavoite- ja kehityskeskustelut ja palkitseminen ovat tärkeitä välineitä strategian toteuttamisessa. Toteuttamista tukevat lisäksi viestintä ja yhteiset foorumit sekä projektikehittäminen.

Strategia sisältää keskeiset viestit omistaja- ja henkilöstöpolitiikan osalta. Näitä tarkennetaan kaupunginvaltuuston hyväksymillä konserniohjeella ja omistajaohjauksen periaatteilla sekä kaupunginhallituksen hyväksymillä henkilöstöpolitiikan periaatteilla.

Strategian seuranta on olennainen osa strategista johtamista. Strategian valtuustokauden toteutumista seurataan kaikille avoimessa seurantatyökalussa tampere.fi-nettisivuilla. Lisäksi strategian toteutumisesta tehdään puolivälitarkastelu ja loppuarviointi.

Strategian hyväksymisen jälkeen siitä tehdään visualisoidut esittelymateriaalit, jotka julkaistaan kaupungin ulkoisilla ja sisäisillä nettisivuilla suomeksi ja englanniksi.

Strategian valmistelussa on otettu huomioon Yhdistyneiden kansakuntien Agenda 2030 -toimintaohjelman ympäristölliseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen kestävyyteen kohdistuvat tavoitteet. Agenda 2030 sisältää 17 tavoitetta (sustainable development goals, SDG), jotka eri maiden tulisi yhdessä saavuttaa vuoteen 2030 mennessä. Strategian neljä painopistettä edistävät erityisesti 11:tä Agenda 2030 -toimintaohjelman tavoitetta, jotka ovat: terveyttä ja hyvinvointia (SDG3), hyvä koulutus (SDG4), ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (SDG8), kestävää teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja (SDG9), eriarvoisuuden vähentäminen (SDG10), kestävät kaupungit ja yhteisöt

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

(SDG11), vastuullista kuluttamista (SDG12), ilmastotoimia (SDG13), maanpäällinen elämä (SDG15), rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto (SDG16) sekä yhteistyö ja kumppanuus (SDG17). Tavoitteiden kytkeytyminen strategiaan tuodaan esiin strategiadokumentin visualisoinneissa. Tällä muun muassa tehdään kestävän kehityksen työtä näkyväksi sekä tuetaan dialogin ja yhteistyön toteuttamista kansainvälisten yhteisöjen ja verkostojen kanssa. Myös muut Suomen suurimmat kaupungit ovat sitoutuneet YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden toteutukseen.

Hallintosäännön (2.9.2025) 14.1 § 3. kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on ohjata kaupunkistrategian laadintaa ja vastata sen tarkistamisesta vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Tiedoksi

Juha Yli-Rajala, Mikko Nurminen, Pekka Salmi, Lauri Savisaari, Reija Linnamaa, Maria Nikkilä, Teppo Rantanen, Niina Pietikäinen, Mikko Koskela, Arto Vuojolainen, Laura Klami, Tarja Puskala, Jouni Perttula, Katja Kannonlahti, Tuomas Huhtala, Heidi Ilvonen

Liitteet

1 Kh 20.10.2025 Tampereen strategia 2035, Tekemisen kaupunki

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§431

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)